

sten, kan illustreres ved følgende: To låntagere, der begge har en statsgaranteret studiegæld på 150.000 kr., og en årsindkomst på henholdsvis 100.000 kr. og 150.000 kr., vil få henholdsvis en gæld på 100.000 kr. og 75.000 kr. som basis for rentetilskuddet. Tilskudssystemet indebærer, at gældssaneringen, specielt for låntagere, hvis årsindkomst er stigende, især vil få betydning i de nærmeste år efter uddannelsens afslutning.

b. Rentetilskuddet er betinget af, at låntager har afsluttet eller afbrudt sin uddannelse, eller at tilbagebetalingspligten er indtrådt. Desuden forudsætter rentetilskuddet, at låntager afvikler sin studiegæld i henhold til den afviklingsaftale, der er indgået med banken eller sparekassen eller med Hypotekbanken. Rentetilskud ydes dog også i tilfælde, hvor låntager har fået bevilget udsættelse med afviklingen af særlige grunde, f.eks. arbejdsløshed, langvarig sygdom eller lignende.

Låntagere, som befinder sig i det afviklingsfrie år efter uddannelsens afslutning eller afbrydelse, jfr. § 10, stk. 2, i loven om Statens Uddannelsesstøtte, kan kun få tilsagn om rentetilskud, hvis låntager indgår en aftale med banken eller sparekassen om at starte på tilbagebetalingen senest ved tilskudsårets begyndelse, uanset at han ikke er forpligtet dertil. Der kan i sagens natur ikke gives udsættelse med afviklingen i det første år efter uddannelsesetidens ophør, da låntager i dette år i henhold til lovgivningen har ret til at undlade at begynde afviklingen.

Der er således tale om »hjælp til selvhjælp«, idet det normalt forudsættes, at låntager selv betaler afdrag på den samlede statsgaranterede studiegæld og de resterende renter, som låntager ikke kan opnå statstilskud til.

Formålet med indførelse af gældssanering for statsgaranterede studielån er som anført at lette låntagernes tilbagebetalingsproblemer gennem et rentetilskud. Det forudsættes derfor, at banker og sparekasser ikke som følge af rentetilskuddet strammer afviklingsbetingelserne for studielånet, f.eks. ved at forhøje afdragsydelsen.

c. Da studiegælden er optaget med henblik på at gennemføre en uddannelse, som kvalificerer til udøvelse af et erhverv, findes det rimeligt, at kun personer, som er indstillet på fuldt ud at udnytte deres erhvervs muligheder, får adgang til gældssanering. Denne forudsætning kommer til udtryk i det indkomstgrundlag, som foreslås lagt til grund for beregningen af rentetilskuddet. Som hovedregel anvendes socialindkomsten med særlige tillæg som beregningsgrundlag, jfr. § 4 og bemærkningerne hertil. Men er denne indkomst lavere end en års-

indkomst beregnet på grundlag af det højeste dagpengebeløb i henhold til § 47 i lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (lovbekendtgørelse nr. 423 af 7. august 1981) for det indkomstår, som ligger til grund for socialindkomsten, eller har den, der søger om gældssanering, ikke haft en indkomst i dette år, lægges dette dagpengebeløb til grund for beregningen som en minimumsindkomst.

Baggrunden for valget af dette minimumsbeløb er en rimelighedsbetragtning gående ud på, at låntagere, der under deres uddannelse har pådraget sig en større gæld, bør være indstillet på at fremskaffe de fornødne midler til at afvikle denne gæld, og denne indsats bør som minimum resultere i en indtægt svarende til dagpengebeløbet for heldtidsforsikrede. Skal staten træde til og yde hjælp til afviklingen, kan denne hjælp derfor ud fra foranævnte rimelighedsbetragtning baseres på dette dagpengebeløb som minimum.

Efter forslaget opgøres minimumsindkomsten på grundlag af det højeste dagpengebeløb i samme indkomstår, som danner grundlag for opgørelsen af socialindkomsten, dvs. kalenderåret 2 år forud for det kalenderår, hvori tilskudsåret begynder. Denne minimumsindkomst vil typisk finde anvendelse for personer, som er (frivilligt) deltidsbeskæftigede og for nyuddannede m.fl. Det er af administrative grunde nødvendigt at operere med en minimumsindkomst. Det bemærkes herved, at selvom ansøger i tilskudsåret rent faktisk kun skulle have ret til arbejdsløshedsunderstøttelse baseret på dagpengebeløbet for nyuddannede (dimmittendsatsen), medfører den tidsmæssige forskydning, at der stort set ikke vil være større forskel mellem dagpengebeløbet på årsbasis i tilskudsåret og den beregnede årsindkomst, som lægges til grund for rentetilskudsberegningen. Til sammenligning anføres, at en indkomst opgjort på grundlag af dagpengebeløbet for nyuddannede i 1982 skønnes at ville udgøre mindst 80.000 kr. på årsbasis, mens en indkomst opgjort på grundlag af det højeste dagpengebeløb i 1980 på årsbasis udgjorde 82.900 kr. I 1982 skønnes en årsindkomst opgjort på dette grundlag at andrage mindst 98.000 kr.

I det omfang, det af den ene eller anden grund ikke har været muligt for låntager at skaffe sig en indtægt af denne størrelse, afskæres den pågældende dog ikke fra gældssanering, men opnår denne i samme omfang som låntagere, der har haft en indtægt svarende til dagpengebeløbet.

Anvendelsen af dette minimumsbeløb indebærer rent bortset fra det rimelige også store administrative fordele. Således vil bl.a. den foreslåede mini-